

Sygn. akt V U 238/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania E. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 22 lutego 2018 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 22 lutego 2018 r. znak (...)
w ten sposób, że od 01 marca 2018 r. wskaźnik wartości kapitału początkowego E. N. ustala na poziomie 79,89 % oraz wartość kapitału początkowego na kwotę 95.276,83 zł.

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 238/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 22 lutego 2018 r., znak: (...) odmówił ponownego ustalenia kapitału początkowego E. N. stwierdzając, że przedłożone przez niego zeznania świadków nie są środkiem dowodowym, na podstawie którego można ustalić jego wynagrodzenie.

W odwołaniu od powyższej decyzji E. N. wniósł o uchylenie lub zmianę decyzji „... i ponowne ustalenie kapitału początkowego za lata 03-08-1972 do 28-02-1978 r.”. W uzasadnieniu podał, iż nie godzi się z naliczeniem kapitału początkowego za wskazany wyżej okres zatrudnienia z uwzględnieniem kwot minimalnego wynagrodzenia. Jest to bowiem niezgodne ze stanem faktycznym. Wobec braku zaświadczenia o wynagrodzeniu na potwierdzenie, że jego wynagrodzenie było zdecydowanie wyższe niż średnia krajowa z lat 1972 – 1979 wskazał dowód ze świadków. Podał, iż jego zarobki mieściły się w przedziale 4.500 – 5.500 zł miesięcznie. Jedynie w ostatnich dwóch miesiącach (grudzień 1978 - styczeń 1979) były niższe i z tego względu została rozwiązana umowa o pracę.

W odpowiedzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zeznania świadków nie mogą stanowić dowodu na potwierdzenie wysokości osiąganego wynagrodzenia.

Sąd ustalił co następuje:

E. N., ur. (...), od 03 sierpnia 1972 r. do 28 lutego 1979 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w J., ostatnio w charakterze stolarza-cieśli, z ustalonym wynagrodzeniem w wysokości 13,50 zł/godz., w VIII kategorii i ten stosunek pracy został rozwiązany na skutek wypowiedzenia przez pracownika. Wnioskodawca pracował na budowie szpitala w Z.. Zgodnie z zawartą w dniu 03 sierpnia 1972 r. umową o pracę, z dniem jej zawarcia został zatrudniony w charakterze cieśli-stolarza z ustaloną na 7 zł/godz. stawką w pracy akordowej według KNCA. Po przeprowadzeniu w dniu 12 kwietnia 1973 r. egzaminu Komisja Kwalifikacyjna zawnioskowała o przyznanie w IV grupie stawki godzinowej 8,50 zł w zawodzie stolarz. W wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 26 stycznia 1979 r. E. N. stwierdził, że w ostatnich miesiącach (grudzień 1978 i styczeń 1979) jego zarobki spadły bardzo gwałtownie w granicach 3.500 zł.

D o w ó d: w aktach osobowych: kopia świadectwa pracy z dnia 28 lutego 1979 r.,

karta obiegowa,

umowa o pracę,

wypowiedzenie umowy o pracę.

Przy uwzględnieniu wskazanych wyżej stawek godzinowych 7,00 zł/godzinę za okres od sierpnia 1972 r. do 30 kwietnia 1973 r. i 8,50 zł/godzinę za okres od 01 maja 1973 r. do 30 listopada 1978 r. oraz miesięcznych kwot wynagrodzenia po 3.500 zł za miesiące grudzień 1978 r. i styczeń 1979 r., najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z kolejnych 10 lat kalendarzowych 1978-1987 wynosi 79,68%, zaś wartość kapitału początkowego stanowi kwota 95.276,83 zł.

D o w ó d: pismo organu rentowego z dnia 12 września 2018 r., k. 56-59.

Na podstawie decyzji z dnia 23 października 2017 r. wnioskodawca jest uprawniony od 01 października 2017 r. do emerytury.

Decyzją z dnia 20 października 2017 r., znak: (...) organ rentowy ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy informując go, że do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego za okres zatrudnienia od 03 sierpnia 1972 r. do 28 lutego 1979 r. przyjęto kwoty obowiązujących w tych okresach minimalnego wynagrodzenia. Analogiczną informację zamieszczono w decyzji z dnia 23 listopada 2017 r. w przedmiocie ponownego ustalenia kapitału początkowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 22 lutego 2018 r., znak: (...) odmówił ponownego ustalenia kapitału początkowego E. N. stwierdzając, że przedłożone przez niego zeznania świadków nie są środkiem dowodowym, na podstawie którego można ustalić jego wynagrodzenie.

Wnosząc w dniu 07 lutego 2018 r. o ponowne obliczenia świadczenia E. N. przedłożył na okoliczność wykonywanej w czasie od 03 sierpnia 1972 r. do 28 lutego 1979 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w J. oraz wysokości uzyskiwanego wówczas wynagrodzenia pisemne zeznania świadków J. B., K. P. i J. L.. Przedłożył także kserokopie 82 i 83 strony legitymacji ubezpieczeniowej J. B. i J. L.. W legitymacjach tych odnotowano wysokość wynagrodzenia J. B. za rok 1977/1978 w kwocie 57.091,12 zł oraz przeciętne miesięczne za ten okres wynagrodzenie wynoszące 4.758 zł. Przeciętny miesięczny zarobek J. L. określono na kwotę 4.690 zł.

(o k o l i c z n o ś c i poza sporem).

Sąd zważył co następuje:

(...)

W świetle treści odwołania sporna między stronami jest ocena, czy w sprawie o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego E. N. możliwe jest ustalenie wysokości wynagrodzenia jakie osiągał w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w J. od 03 sierpnia 1972 r. do 28 lutego 1979 r.

Z jednej bowiem strony, ze względu na brak dokumentacji wnioskodawca wniósł o ustalenie tego wynagrodzenia na podstawie zeznań świadków oraz adnotacji zawartych w legitymacjach ubezpieczeniowych świadków i z drugiej strony, organ rentowy cytując w odpowiedzi na odwołanie treść § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) odmówił uznania wynagrodzenia na podstawie zeznań świadków.

Jeśli chodzi o prawidłowość ustalenia podstaw wymiaru za kolejne lata należy wskazać, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Dla celów obliczenia wysokości emerytury organ rentowy musi dysponować pewnymi danymi, co do wysokości dochodów ubezpieczonego (por. wyrok SN z 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Lex nr 390123). Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 stycznia 1998 r., II UKN 440/97; LEX nr 34199). Podkreślić także należy, że stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem. Wysokość indywidualnego wynagrodzenia różnicują takie okoliczności i składniki wynagrodzenia jak staż pracy, dodatek funkcyjny, kwalifikacje zawodowe, doświadczenie życiowe i inne jeszcze czynniki. Tym bardziej zatem także uśrednione obliczenie wynagrodzenia – w tym oparte na wynagrodzeniu otrzymywanym przez innych pracowników – nie może oddać cech właściwych dla danego stosunku pracy. W przypadku dodatkowych (ubocznych) składników wynagrodzenia konieczne jest istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt ich wypłacenia oraz ich wysokość (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 lipca 2007 r., I UK 36/07; LEX nr 390123). Należy zatem przyjąć, że nie znajdujące oparcia w dokumentach zeznania świadków, mają jedynie posiłkowe znaczenie i w oderwaniu od choćby pośredniej dokumentacji nie są wystarczającym w sprawie o ustalenie wysokości zarobków środkiem dowodowym.

Jakkolwiek w postępowaniu przed sądem nie obowiązują ograniczenia, co do zakresu środków dowodowych stwierdzających wysokość dochodu, to nie oznacza to jednakże dopuszczalności ustalania dochodu w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Z kolei stosownie do treści art. 6 k.c., obowiązek wykazania wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyższej niż przyjętej przez organ rentowy jako podstawa do przeliczenia kapitału początkowego, ciąży na ubezpieczonym. W przekonaniu Sądu przedkładając jedynie zeznania świadków wnioskodawca nie sprostał ciężącemu na nim z mocy art. 6 k.c. obowiązkowi.

Abstrahując od ich dopuszczalności, oświadczenia świadków pozwoliłyby na określenie hipotetycznego wynagrodzenia ubezpieczonego jedynie w przybliżeniu, pozostawiając przy tym duży stopień niepewności co do osiągniętych przez wnioskodawcę z tytułu wynagrodzenia za pracę rzeczywistych dochodów. Świadkowie bowiem wprost zeznają, że pracowali na tych samych lub podobnych stanowiskach pracy. Mieli takie same lub podobne zarobki co ubezpieczony. Szczególnie zatem tej treści zeznania ze wskazanych wyżej przyczyn nie pozwalają na przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego wskazywanych przez wnioskodawcę kwot miesięcznych 4.500 zł – 5.500 zł.

Na podstawie akt osobowych wnioskodawcy możliwe było ustalenie godzinowych stawek jego wynagrodzenia oraz w okresach, w których stawki te z pewnością powinny obowiązywać. Poza tym treść wypowiedzenia umowy o pracę pozwala na przyjęcie, że wynagrodzenie za grudzień 1998 r. i styczeń 1999 r. wynosiło 3.500 zł miesięcznie. W oparciu o ten materiał organ rentowy wyliczył w piśmie z dnia 12 września 2018 r. ustalony z lat 1978-1987 najkorzystniejszy

wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, wynoszący 79,68% oraz wartość kapitału początkowego na kwotę 95.276,83 zł. Wnioskodawca, któremu doręczono odpis tego pisma wynikających z niego ustaleń nie zakwestionował.

Mając zatem zgromadzony materiał dowodowy i powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.